

Ingenieus plot in Oeganda

door Wim Bossema

Het is bijna een apart genre: westerse schrijvers die een roman in Afrika situeren, gezien door de ogen van een westerse hoofdpersoon. De Afrikanen blijven vaak schetsmatig; vergelijk ze maar met de personages van Afrikaanse auteurs. Het kan ook anders, zoals in *De Bushsoldaat* van de Nederlandse journalist Edith Tulp, dat speelt in Oeganda. Ook Tulp neemt een westerling als hoofdpersoon, de ontwikkelingswerker Thomas van Bakel. Maar zijn Oegandese echtgenote Josi en vooral zijn Oegandese vriend Mozes Owech zijn veel interessantere personages.

Tulp, die jaren in Oeganda heeft gewoond en gewerkt, heeft een vorm gekozen die doet denken aan een jeugdboek, met directe taal, veel verwickelingen en wendingen. Dat is wennen, maar het werkt toch goed. Zij snijdt alle grote thema's in Oeganda aan in een ingenieus plot.

Mozes is een ontsnapte kindsoldaat uit de terreurgroep van Joseph Kony. Als hij zijn verhaal doet, wordt hij een bekendheid bij westerse liefdadigheidorganisaties. Zo leert Thomas hem kennen. Als Thomas naar Oeganda is verhuisd gaan ze samen op inspectie langs hulpprojecten en ontmaskeren er nogal wat, daar zijn niet alle geldgevers blij mee. Dan steekt de storm op over homoseksualiteit in Oeganda, met de heksenjacht op homo's. Amerikaanse evangelisten hun geld spelen daarbij een rol. De kwestie drijft Thomas en Mozes uit elkaar. Het lukt Tulp alles aan elkaar te koppelen. In het boek komen de gruwelen van Kony's verzetsleger aan bod en de haatacties tegen homo's. Maar bij Tulp is Oeganda geen onbegrijpelijk wreed oord als decor voor een westerse hoofdpersoon. Ze schetst het leven in Oeganda, met gekonkel en machtspolitiek, maar ook met vriendschap en sociale geborgenheid.

Bron: *De Volkskrant* , 20 augustus 2016